

УДК 347.77:330.3

JEL D23, K11, M10

DOI 10.18524/2413-9998.2024.2(57).314004

О. П. Радченко,

доктор економічних наук, доцент,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,

Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна.

e-mail: rap_1@ukr.net

ORCID: 0000-0001-6311-0045

Ю. І. Мотуз,

здобувач третього (PhD) рівня вищої освіти

спеціальності «Менеджмент»,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,

Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна.

e-mail: ymotuz@gmail.com

ORCID: 0009-0004-3627-7228

СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Стратегії управління проєктами в умовах економічної та політичної нестабільності досліджує підходи, які забезпечують ефективне управління проєктами в складних умовах. Основний акцент зроблено на необхідності адаптації до зовнішніх викликів, таких як економічні коливання, інфляція та безпекові загрози. Ефективність проєктного управління визначається здатністю впроваджувати гнучкі методи, сценарне планування та системний підхід, які включають управління ризиками та стратегічні зміни. Важливим аспектом є сильне лідерство, яке забезпечує підтримку команди та своєчасну адаптацію до змін. Сучасні стратегії включають управління ризиками, що дозволяє виявляти потенційні загрози та мінімізувати їхній вплив на реалізацію проєкту. Зокрема, автори підкреслюють важливість моніторингу ризиків протягом усього життєвого циклу проєкту, що дозволяє швидко адаптувати стратегію у відповідь на змінні умови. Комунікація та співпраця з усіма учасниками проєкту є критичними для забезпечення чіткої інформаційної взаємодії та узгодженого виконання завдань. Гнучкість у підходах до управління проєктами сприяє адаптації ресурсів і графіків до мінливих зовнішніх умов, що є ключем до стійкості проєктів. Це може включати зміни у плануванні та перегляді цілей у відповідь на нові реалії. Використання сучасних інноваційних методів також підвищує ефективність управління проєктами в складних умовах. Лідерство в кризових ситуаціях потребує не лише впевненості, але й здатності до емпатії, що допомагає створити довірливу атмосферу у команді. У результатах дослідження робиться висновок про важливість інтеграції системного планування, управління ризиками, гнучкості та лідерства для ефективного управління проєктами в умовах нестабільності. Такий підхід допомагає організаціям зберігати конкурентоспроможність та стабільний розвиток

навіть за умов кризових ситуацій.

Ключові слова: управління проєктами, лідерство управління ризиками, команда проєкту, системне планування, ефективність проєктів.

Вступ. Війна в Україні створила надзвичайно складні умови для ведення бізнесу, змусивши підприємства та організації адаптувати свої підходи до управління проєктами. Економічна та політична нестабільність значно впливають на можливості планування, реалізації та контролю проєктів, підвищуючи ризики та ускладнюючи процес прийняття рішень. У таких умовах важливо розробляти нові стратегії управління проєктами, що враховують змінне середовище та можливість швидкого реагування на зовнішні загрози.

Ефективне управління проєктами стає критично важливим для збереження конкурентоспроможності та забезпечення стійкості організацій. Зміни у макроекономічних показниках, зростання інфляції, знецінення національної валюти, логістичні проблеми, а також правові й адміністративні обмеження створюють значні виклики для проєктних команд. Крім того, виникає необхідність швидкого реагування на нові загрози, включаючи безпекові ризики для персоналу та об'єктів інфраструктури.

За таких умов традиційні підходи до управління проєктами можуть бути недостатніми, тому організації вимушені адаптуватися та впроваджувати нові методи, такі як гнучкі підходи, сценарне планування, ризик-менеджмент та стратегічне управління змінами. Здатність адаптуватися до непередбачуваних подій, швидко коригувати плани та забезпечувати стійке виконання проєктів стає ключовим чинником успіху.

Огляд літератури. Дослідження стратегій управління проєктами в умовах економічної та політичної нестабільності охоплюють широкий спектр аспектів, що визначають ефективність управлінських підходів у кризових ситуаціях. Серед ключових робіт, присвячених цій тематиці, варто відзначити дослідження, що акцентують увагу на адаптивних методах управління, системному аналізі ризиків і важливості лідерства в умовах турбулентності. Особливий інтерес становлять роботи, що розглядають гнучкість стратегічного планування, як основу для успішного подолання викликів, пов'язаних з непередбачуваними зовнішніми чинниками. Крім того, науковці приділяють значну увагу питанням управління змінами, що дозволяє організаціям швидко реагувати на зовнішні зрушення та забезпечувати стійкість проєктів у довгостроковій перспективі.

Важливою складовою є також дослідження, присвячені розвитку еф-

ективних комунікаційних каналів у кризових ситуаціях, що сприяють кращому розумінню між учасниками проєкту, зниженню ризику непорозумінь і підвищенню рівня відповідальності за прийняті рішення.

Згідно з Н. С. Краснокутською сучасні стратегії управління проєктами в умовах нестабільності вимагають високого рівня адаптивності та гнучкості в підходах до планування, організації та контролю проєктів [8]. Автор наголошує, що основою успішного управління є комплексний аналіз ризиків та їх інтеграція у стратегічне планування, що дозволяє знизити вплив невизначеності та забезпечити досягнення ключових цілей проєкту.

Г. Керцнер досліджує всі аспекти управління проєктами, від початкового планування до завершення [1]. Основний акцент робиться на системному підході, який передбачає інтеграцію всіх процесів та функцій, щоб забезпечити узгодженість у виконанні завдань. У роботах автора детально описуються методи планування, створення розкладів та управління ресурсами, а також важливість управління ризиками та контролю витрат. Особливу увагу приділяється сучасним методам і їх адаптації до умов змін та нестабільності. Пропонуються методи для моніторингу та оцінки виконання проєктів, використовуючи метрики та інструменти на кшталт управління освоєною вартістю. Г. Керцнер також підкреслює важливість навичок лідерства та комунікації для успішного управління командою та зацікавленими сторонами.

Дж. Мередіт та С. Мантел підкреслюють важливість інтеграції управлінських практик у процес управління проєктами, фокусуючи увагу на таких темах, як планування, виконання та контроль проєктів [2]. Детально розглядаються фінансові показники, такі як рентабельність інвестицій та чистий дисконтований дохід, що дозволяє оцінити економічну ефективність проєктів. Також обговорюються методи ризик-менеджменту, управління ресурсами та комунікації в командах [2]. Автори також звертають увагу на важливості інтеграції управління проєктами в загальну стратегію організації, підкреслюючи, що успішне виконання проєктів вимагає не лише технічних навичок, а й стратегічного мислення. Пропонують різноманітні інструменти та методи для ефективного управління проєктами, включаючи управління ризиками, оцінку ефективності та управління ресурсами.

Р. Андерсон пропонує новий підхід до управління ризиками в проєктах, підкреслюючи важливість управління невизначеністю [4]. Автор стверджує, що традиційні методи управління ризиками часто недостатні для

адекватного реагування на складність та динамічність сучасних проєктів. Розглядаються концепції, які дозволяють перейти від простої ідентифікації ризиків до більш комплексного управління невизначеністю. Він пропонує практичні інструменти та техніки для оцінки й аналізу невизначеності, які можуть впливати на результати проєкту. Наголошується на важливості залучення всіх зацікавлених сторін до процесу управління, що сприяє кращому розумінню та прогнозуванню можливих викликів.

Дослідження М. Ф. Хараке [6] розглядає управління проєктами в умовах надзвичайних ситуацій — Urgent Emergency Project Management (UEPM). Він аналізує підходи, що допомагають ефективно реалізовувати проєкти в кризових умовах, які характеризуються невизначеністю, обмеженими ресурсами та швидкими змінами. Автор наголошує на важливості поєднання проактивного планування (передбачення ризиків та їх попередження) з реактивними діями, що дозволяють оперативно реагувати на нові виклики. У роботі підкреслюється центральна роль ефективної комунікації між учасниками проєкту для координації та прийняття своєчасних рішень. Дослідження також фокусується на стратегіях управління обмеженими ресурсами, підкреслюючи важливість адаптивного планування з використанням ітеративних процесів. Автор звертає увагу на етичний аспект та соціальну відповідальність при управлінні проєктами в надзвичайних ситуаціях, що сприяє забезпеченню довіри між сторонами. Цей підхід пропонує цінні рекомендації для керівників проєктів, які працюють у кризових умовах, допомагаючи досягти успішного завершення проєктів попри складні обставини.

Е. Глодзінський та С. Марціняк досліджують ключову роль проєктного менеджменту у досягненні успіху проєкту. Автори вивчають, як ефективні стратегії управління можуть підвищити ймовірність успіху проєкту, підкреслюючи важливість правильного планування, управління ресурсами та управління ризиками. Вони також зазначають, що для досягнення успіху проєкту необхідно враховувати різні аспекти, такі як інновації, комунікація та співпраця між командами. Акцент робиться на тому, що управління проєктами є інтегрованим процесом, який вимагає постійної адаптації та взаємодії з усіма учасниками проєкту. Роль лідерства та стратегічного управління також підкреслюється, оскільки ефективний керівник має забезпечити не тільки виконання завдань, а й підтримку морального духу команди та впровадження адаптивних змін в умовах невизначеності. Стаття акцентує увагу на важливості підготовки та навчан-

ня персоналу, а також застосуванні сучасних інструментів та методологій для підвищення ефективності управління проектами. Таким чином, ця робота підкреслює, що успіх проекту залежить від здатності управлінської команди забезпечити стратегічну цілісність, ефективно управляти ресурсами та ризиками, а також зберігати високу командну взаємодію у динамічних та непередбачуваних умовах [7].

Ця стаття **має на меті** розглянути ефективні стратегії управління проектами в умовах економічної та політичної нестабільності, аналізу ключових підходів та стратегій, які дозволяють ефективно керувати проектами в умовах невизначеності, забезпечуючи стабільність та розвиток організацій навіть у кризових ситуаціях, а також дослідити їх вплив на життєздатність і розвиток бізнесу.

Методи дослідження. Для досягнення поставлених наукових цілей у рамках цієї статті було використано комплекс методів, що забезпечують всебічний аналіз проблематики. Зокрема, проведено теоретико-методологічний аналіз та оцінку наукових джерел з метою визначення ключових підходів до управління проектами в умовах економічної та політичної нестабільності. Застосовано метод систематизації концепцій, отриманих у процесі інформаційно-аналітичного пошуку, що дозволило структурувати наявні теоретичні та практичні напрацювання. Проведено змістовну діагностику наукових публікацій для ідентифікації найновіших тенденцій і кращих практик. Використано метод групування та узагальнення отриманих даних, що дало можливість інтегрувати різноманітні джерела інформації, включаючи наукову літературу та аналітичні матеріали з відкритих інформаційно-комунікаційних платформ. Системна діагностика та синтез застосовані для узагальнення результатів дослідження й формулювання рекомендацій щодо удосконалення управлінських стратегій у кризових умовах.

Результати та обговорення. У світлі сучасних викликів, зокрема війни в Україні, управління проектами стало вкрай важливим елементом бізнес-стратегії, що потребує адаптації до нових умов. Системний підхід до управління проектами вимагає чіткого планування, організації, мотивації і контролю на всіх етапах проекту, особливо в умовах невизначеності [1]. Також важливо вміти правильно оцінювати ризики та використовувати їх для стратегічного планування [5].

Крім того, управління ризиками стає не просто інструментом мінімізації можливих втрат, а й важливим чинником, який сприяє підвищенню конкурентоспроможності. Успішне управління проектами в

таких умовах потребує стратегічного бачення, що включає гнучке планування та постійну переоцінку пріоритетів. Важливо також впроваджувати комплексну систему моніторингу, яка дозволяє вчасно реагувати на зміни в середовищі та своєчасно коригувати стратегії. Враховуючи непередбачуваність зовнішніх умов, зокрема соціально-економічні наслідки війни, управлінцям слід забезпечити високий рівень мотивації команди, стимулюючи її до творчого підходу у вирішенні складних проблем, що виникають під час реалізації проєктів.

Системний підхід дозволяє менеджерам проєктів аналізувати всі компоненти проєкту в контексті зовнішніх і внутрішніх змін, що відбуваються. Це включає в себе оцінку впливу економічних коливань, політичних рішень та соціальних змін на хід виконання проєктів. Використання системного аналізу сприяє виявленню ключових ризиків та можливостей, що виникають внаслідок нестабільності [5].

Важливість управління ризиками як невід'ємної частини процесу управління проєктами в умовах нестабільності неможливо недооцінювати. проєкти, які здійснюються в економічно або політично складних умовах, часто стикаються з непередбачуваними ситуаціями [2]. Тому ефективні стратегії управління ризиками повинні включати не лише їх ідентифікацію, а й оцінку, планування заходів для пом'якшення їх наслідків і моніторинг ризиків упродовж виконання проєкту [5].

Ефективне управління ризиками передбачає комплексний підхід, який охоплює всі етапи проєкту, починаючи з ранньої діагностики потенційних загроз і завершуючи постійним аналізом та адаптацією запобіжних заходів. Важливим елементом цього процесу є визначення ймовірності виникнення ризиків та їхнього можливого впливу на ключові показники проєкту. Після оцінки слід розробляти детальні стратегії реагування, які можуть включати як профілактичні заходи для зменшення ймовірності ризиків, так і плани дій на випадок їх реалізації. Постійний моніторинг дозволяє не лише відслідковувати ефективність застосованих заходів, а й своєчасно вносити корективи відповідно до нових обставин, забезпечуючи гнучкість та оперативність у ухваленні рішень.

Важливу роль у стратегічному управлінні проєктами також відіграє комунікація та співпраця між усіма учасниками проєкту. Комунікація є критично важливою для успіху проєкту, особливо в умовах, коли швидкість і точність інформації можуть суттєво вплинути на прийняття рішень. Створення ефективних комунікаційних каналів між командами,

замовниками та іншими зацікавленими сторонами допомагає знизити невизначеність і підвищити адаптивність проєктів до змін [3].

Ключовою умовою успішного управління проєктами є безперервний інформаційний обмін між усіма учасниками, що забезпечує прозорість процесів і своєчасне виявлення проблемних аспектів (рис.1).

Аналізуючи рис. 1, варто відзначити, що він ілюструє модель ключових параметрів ефективної стратегії управління проєктами, яка ґрунтується на інтеграції критичних складових: проєктної комунікації, управління ризиками, адаптивності та лідерства.

Ключовим елементом є інформаційний обмін, який забезпечує прозорість процесів і своєчасне реагування на зміни. Це досягається завдяки створенню систем збору та обробки даних, які підтримують ухвалення управлінських рішень у динамічному середовищі. Прозорість забезпечує інтеграцію між командами проєкту та стейкхолдерами, мінімізуючи ризики, пов'язані з непорозуміннями.

Концентрація та координація зусиль дозволяють проєктним менеджерам оптимізувати розподіл ресурсів відповідно до змінних зовнішніх обставин. Мотивація і стимулювання, що підкреслюються у моделі, виступають критичними для підтримки морального духу команди та стимулювання досягнення поставлених цілей.

Інтеграція системного підходу, зокрема управління ризиками, передбачає визначення потенційних загроз і розробку сценаріїв реагування на них. Адаптивна організація роботи проєктної команди сприяє підвищенню стійкості проєкту до зовнішніх викликів, таких як економічна чи політична нестабільність.

Загалом, модель відображає важливість синергії між основними компонентами ефективного управління проєктами, де кожен елемент доповнює інший, забезпечуючи гнучкість, професійність і креативність у підходах до досягнення цілей проєкту.

Високоякісна комунікація сприяє інтеграції знань і досвіду членів команди, а також узгодженню інтересів між різними зацікавленими сторонами. Це особливо важливо в умовах швидко змінюваного зовнішнього середовища, де злагоджена співпраця дозволяє якісно та своєчасно адаптувати проєктні стратегії до нових викликів. Крім того, чіткі комунікаційні канали допомагають запобігати конфліктам і непорозумінням, що можуть завадити реалізації проєктних завдань у встановлені строки.

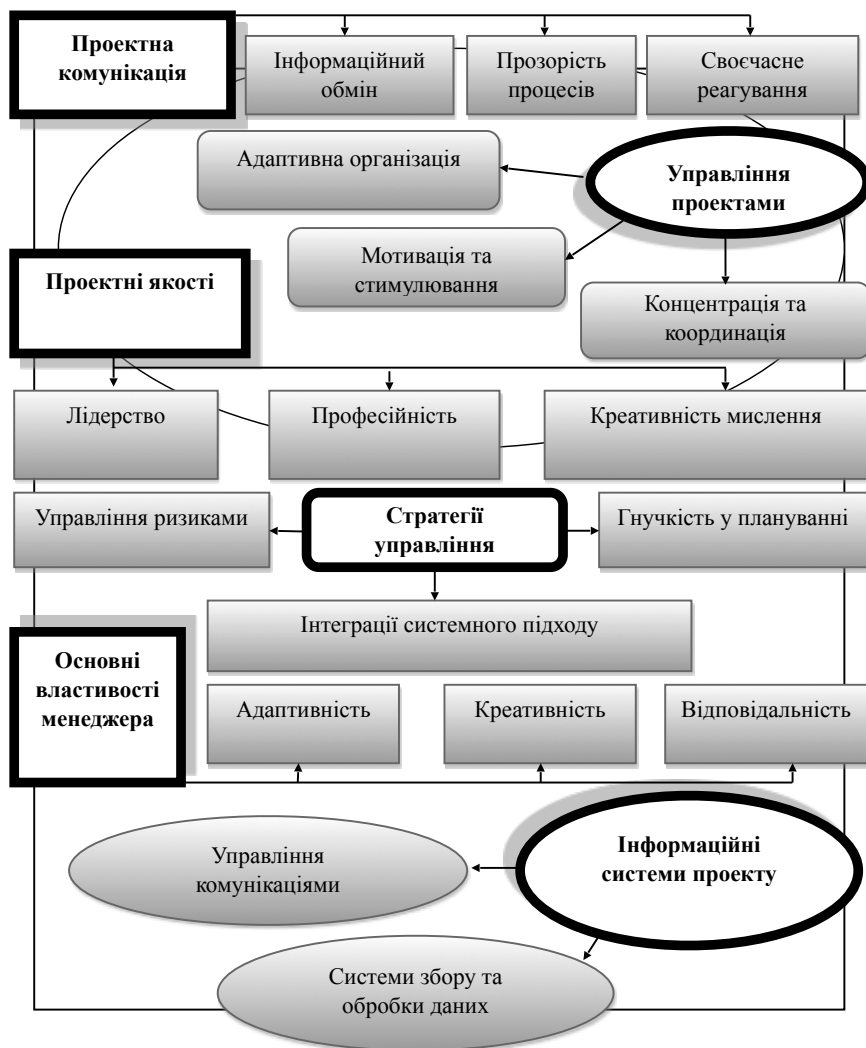

Рис. 1. Модель ключових параметрів ефективної стратегії управління проєктами

Джерело: власна розробка авторів

Крім того, Г. Керцнер вважає важливою стратегією є гнучкість у

плануванні та виконанні проєктів. Гнучкість дозволяє менеджерам проєктів вчасно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі. Це може включати зміни в розподілі ресурсів, адаптацію графіків виконання або навіть перегляд цілей проєкту відповідно до нових реалій. Гнучкість також означає готовність до інновацій, що може включати нові технології або методології, які підвищують ефективність виконання проєктів у складних умовах [1].

Лідерство відіграє значну роль в управлінні проєктами в умовах нестабільності. Лідери повинні бути здатні надихати команди, підтримувати їх моральний дух і забезпечувати ясність у стратегіях і цілях. Лідерство в кризових ситуаціях вимагає не лише твердої руки, але й здатності до емпатії та слухання. Успішне лідерство в умовах невизначеності вимагає інтеграції внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на команду. Це дозволяє створити атмосферу довіри, яка є критично важливою для успішної командної роботи в умовах стресу [4]. У нестабільних умовах ефективне лідерство є вирішальним фактором для збереження командної цілісності та досягнення високих результатів. Лідери повинні мати здатність адаптувати свої підходи залежно від обставин, балансуєючи між рішучістю та гнучкістю. Особлива увага має приділятися створенню довіри серед членів команди через відкрите спілкування, залучення до прийняття рішень та підтримку у складних ситуаціях. Лідер, який вміє проявляти емпатію, здатен не лише зміцнити мотивацію колективу, але й швидше адаптувати команду до нових викликів, що є важливим у кризові моменти. Уміння слухати та розуміти потреби команди дозволяє лідеру бути більш професійним у вирішенні проблем і підвищує загальну ефективність проєкту.

Стратегії управління проєктами в умовах економічної та політичної нестабільності повинні базуватися на інтеграції системного підходу, управлінні ризиками, ефективній комунікації, гнучкості у плануванні та сильному лідерстві. Ці елементи взаємопов'язані та доповнюють один одного, створюючи основу для успішного управління проєктами в умовах, що постійно змінюються.

В умовах економічної та політичної турбулентності, проєктний менеджмент потребує впровадження багаторівневих стратегій, що враховують комплексний вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на всі аспекти діяльності. Критично важливим є застосування адаптивних методів, які дозволяють вчасно коригувати плани та ресурси відповідно до динаміч-

них змін у середовищі. Застосування аналітичних інструментів для прогнозування сценаріїв розвитку ситуації дозволяє мінімізувати невизначеність, підвищуючи тим самим ефективність прийняття управлінських рішень. Важливою є також інтеграція стейкхолдерів на всіх етапах проєкту для забезпечення синергії зусиль та максимізації впливу стратегії.

Зовнішнє середовище, що змінюється вимагає від менеджерів проєктів постійного навчання та вдосконалення своїх навичок. Це охоплює не лише технічні знання, але й навички управління людьми, конфліктами та стратегіями. Індивідуальний розвиток, професійні тренінги та обмін досвідом в команді можуть значно підвищити ефективність та якість управління проєктами. Стратегічне мислення, адаптація до змін та безперервне навчання є тими якостями, які можуть стати запорукою якості. Лише за умов інтеграції цих аспектів можна досягти успішного виконання проєктів, що забезпечить організаціям стабільність і розвиток навіть в умовах невизначеності [1].

Управління ризиками є однією з ключових складових проєктного менеджменту в умовах нестабільності. Це передбачає ідентифікацію можливих загроз, їхню оцінку та розробку планів пом'якшення наслідків. Постійний моніторинг ризиків дозволяє своєчасно вживати необхідних заходів для мінімізації негативного впливу. Гнучкість у підходах до управління проєктами дає змогу адаптувати ресурси та графіки відповідно до змін зовнішнього середовища, що підвищує стійкість проєктів та ефективність їх реалізації.

Сучасні підходи до лідерства є критично важливими в управлінні проєктами в умовах кризи. Лідери повинні бути здатні підтримувати моральний дух команд, надихати їх на досягнення цілей та забезпечувати прозорість в ухваленні рішень. Лідерство в умовах невизначеності вимагає високого рівня емпатії та здатності розуміти потреби команди, що сприяє створенню атмосфери довіри та забезпечує успішну командну роботу. Успішний лідер здатний інтегрувати внутрішні та зовнішні фактори, які впливають на проєкт, що забезпечує його стійкість до кризових ситуацій [4].

Крім того, у нестабільних умовах необхідним стає постійний професійний розвиток менеджерів проєктів. Це включає не тільки технічні знання та навички, але й уміння керувати людьми, управляти конфліктами та ефективно реагувати на зовнішні зміни. Професійні тренінги, обмін досвідом в команді та постійне вдосконалення є ключем до підвищення ефективності управління проєктами. Такий підхід дозволяє організаціям адаптува-

тися до нових викликів та досягати своїх цілей навіть у складних умовах.

Висновки. У сучасних умовах, що характеризуються економічною та політичною нестабільністю, ефективне управління проєктами стало важливою складовою успіху організацій. Процеси управління потребують чіткого системного підходу, який включає планування, аналіз, управління ризиками та адаптацію до змін. Здатність проєктних менеджерів швидко реагувати на зовнішні виклики, як економічні коливання чи політичні кризи, забезпечує стабільність та адаптивність проєктів. Важливу роль відіграє і ефективна комунікація, що сприяє злагодженій співпраці команди, мінімізує невизначеність та дозволяє вчасно адаптувати стратегії до змінюваних обставин.

Узагальнюючи, управління проєктами в умовах економічної та політичної нестабільності вимагає використання комплексного підходу, що включає системне планування, управління ризиками, гнучкість та сильне лідерство. Такий підхід допомагає організаціям забезпечити стійкість проєктів, адаптуючи їх до швидких змін у зовнішньому середовищі, та зберегти свою конкурентоспроможність навіть за умов невизначеності. Ці аспекти створюють основу для успішного управління проєктами, яке забезпечує стабільний розвиток організацій та можливість досягати високих результатів навіть у найскладніших ситуаціях.

Список використаної літератури

1. Kerzner H. Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling. 13th ed. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, 2022. 848 p.
2. Mantel S. J., Meredith J. R. Project Management: A Managerial Approach. 7th ed. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, 2010. 608 p.
3. Стандарт з управління проєктами та Настанова до зводу знань з управління проєктами (Настанова РМВОК). 7-ме вид. Newton Square, PA : PMI, 2021. 274 с.
4. Anderson R. J., Adams W. A. Mastering Leadership: An Integrated Framework for Breakthrough Performance and Extraordinary Business Results. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, 2015. 384 p.
5. Project Management Institute. Standard for Risk Management in Portfolios, Programs, and Projects. Newton Square, PA : Project Management Institute, 2019. 175 p.
6. Harake M. F. An Introduction to Urgent Emergency Project Management. PM World Journal. 2023. T. 12, № 10. URL: <https://pmworldlibrary.net/wp-content/uploads/2023/10/pmwj134-Oct2023-Harake-introduction-to-urgent-emergency-project-management.pdf> (дата звернення: 21.10.2024).
7. Głodziński E., Marciniak S. Organisational Innovations in Crisis Management of Project-Based Enterprises. Economics and Business. 2016. T. 28, № 1. С. 26–32. URL: <https://doi.org/10.1515/eb-2016-0004> (дата звернення: 21.10.2024).

8. Краснокутська Н. С., Осетрова Т. О. Еволюція розвитку та сучасні тренди в управлінні проектами. Економічний аналіз. 2018. Т. 28, № 1. С. 236–242.

Стаття надійшла 21.10.2024 р.

O. P. Radchenko,

Dr. Sc. (Economics), Ass. Professor,
Odesa I. I. Mechnikov National University,
24/26, Frantsuzkyi bulvar, Odesa, 65058, Ukraine.
e-mail: rap_1@ukr.net
ORCID: 0000-0001-6311-0045

Y. I. Motuz,

PhD student in Management,
Odesa I. I. Mechnikov National University,
24/26 Frantsuzkyi bulvar, 65058, Odesa, Ukraine.
e-mail: ymotuz@gmail.com
ORCID: 0009-0004-3627-7228

PROJECT MANAGEMENT STRATEGIES IN THE FACE OF ECONOMIC AND POLITICAL INSTABILITY

The article explores various approaches to managing projects effectively in uncertain environments. Key challenges, including economic fluctuations, inflation, and security threats, require flexible adaptation. Agile methodologies, scenario planning, and a systematic approach are crucial for handling these external pressures. Successful project management involves integrating risk management techniques and strategic modifications, which allow timely responses to changing situations. Leadership is another pivotal factor. Strong, empathetic leaders provide support to their teams, enabling them to adapt swiftly to new circumstances. Leadership in crisis situations involves not only making confident decisions but also ensuring an atmosphere of trust and collaboration within the team, which helps maintain morale and productivity. Risk management remains at the core of modern strategies, enabling organizations to identify potential threats and minimize their impact on project success. The authors stress the importance of continuous risk monitoring throughout the project's lifecycle, which allows for rapid strategic adjustments to respond to evolving conditions. Communication and collaboration among all project participants are critical to ensure smooth task execution and overall project coherence. Moreover, flexibility in project management approaches is emphasized, as it allows organizations to adjust resources, schedules, and goals in response to external changes. This adaptability is crucial for maintaining the resilience of projects, especially in complex, volatile environments. The use of innovative project management methods can further enhance efficiency and effectiveness. The study concludes that integrating systematic planning, risk management, leadership, and flexibility is essential for sustaining project performance amid instability. Such strategies enable organizations to maintain competitiveness and stability, even in the face of crises, ensuring continued development and project success in a rapidly changing world. This comprehensive approach to project

management in uncertain times underscores the importance of being adaptable, resilient, and prepared to make quick, strategic decisions to safeguard project outcomes.

Keywords: project management, risk management leadership, project team, system planning, project efficiency.

References

1. Kerzner, H. (2022). *Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling* (13th ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
2. Mantel, S. J., & Meredith, J. R. (2010). *Project Management: A Managerial Approach* (7th ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
3. Project Management Standard and Project Management Body of Knowledge Guide (PMBOK Guide) (7th ed.). (2021). Newton Square, PA: PMI.
4. Anderson, R. J., & Adams, W. A. (2015). *Mastering Leadership: An Integrated Framework for Breakthrough Performance and Extraordinary Business Results*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
5. Project Management Institute. (2019). *Standard for Risk Management in Portfolios, Programs, and Projects*. Newton Square, PA: Author.
6. Harake, M. F. (2023). An Introduction to Urgent Emergency Project Management. *PM World Journal*, 12(10). Retrieved from <https://pmworldlibrary.net/wp-content/uploads/2023/10/pmwj134-Oct2023-Harake-introduction-to-urgent-emergency-project-management.pdf>
7. Głodziński, E., & Marciniak, S. (2016). Organisational Innovations in Crisis Management of Project-Based Enterprises. *Economics and Business*, 28(1), 26–32. 2016-0004doi:10.1515/eb
8. Krasnokutskaya, N. S., & Osetrova, T. O. (2018). Evoliutsiia rozvytku ta suchasni trendy v upravlinni proektamy [Evolution of development and modern trends in project management]. *Ekonomichnyi analiz*, 28(1), 236–242. (in Ukrainian)